

“Potraga za jagorčevinom” Uputstva

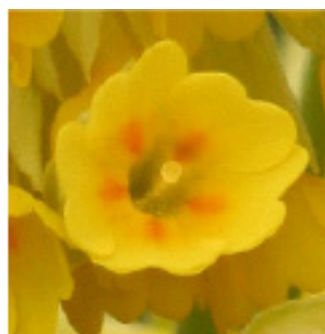

Kako razlikovati različite cvetove?

Nije potrebno prethodno znanje o jagorčevini; sve što treba je da prepoznate biljku u divljini. Samo posmatranje je lako i svako može da posmatra. Sve što treba je da zavirite u svaki pojedinačni cvet koji posmatrate i da utvrdite da li cvet ima S-oblik ili L-oblik. Kod S-oblika, prašnici su vidljivi spolja. Kod L-oblika može se videti samo tačka, poznata kao žig tučka ili stigma. Ne brinite ako ne možete da utvrdite da li vidite prašnike ili žig tučka. Jednostavno pređite na sledeću biljku kod koje se to može lakše odrediti. Na prvi pogled može biti teško razlikovati prašnike i žig tučka. Međutim, što više cvetova budete pregledali, to će razlikovanje postajati lakše.

S-tyyppi

L-tyyppi

Sprovođenje posmatranja

Ne morate ubrati cvet kako biste utvrdili njegov oblik; dovoljno je da pogledate cvet odgore. Čučnite ili se nagnite iznad biljke i okrenite cvet u vašem pravcu. Pazite da ne zgazite biljku, kako bi biljka ostala čitava i kako vaše posmatranje ne bi ugrozilo prirodu. Proučite 100 pojedinačnih biljaka na što većoj površini na kojoj je vidljiva jagorčevina.

Počnite na sledeći način:

Pre nego što krenete u prirodu, pobrinite se da makar jedan od učesnika u potrazi sa sobom nosi pametni telefon sa pristupom internetu. Ako to nije moguće, odštampajte obrazac za posmatranje. Kada pronađete mesto gde raste jagorčevina, otvorite internet stranicu www.cowslip.science i izaberite „Posmatranje”. Imajte na umu da je predmet našeg proučavanja jagorčevina koja raste u prirodnom i poluprirodnom okruženju, pa zato nemojte posmatrati jagorčevinu koja raste u cvetnim lejama u baštama. Gde je to moguće, potražite jagorčevinu koja raste na pašnjacima i na obodima šuma. Prostor pored puteva je takođe dobro mesto za posmatranje. Pre nego što pošaljete rezultate, napravite sveobuhvatnu fotografiju posmatranog prostora, koju ćete otpremiti zajedno sa upitnikom.

Nakon što pronađete odgovarajuće mesto, počnite sa popunjavanjem upitnika koji se zasniva na postavljenim pitanjima. Pametni telefon će automatski odrediti vašu lokaciju (pod uslovom da su uključene informacije o lokaciji ili GPS). Međutim, ako to nije moguće, treba sami da odredite svoju lokaciju na mapi jagorčevine. Pokušajte da procenite koliko jagorčevine ima na datom mestu. Da li vidite svega nekoliko primeraka (do sto), da li su biljke brojnije (do nekoliko stotina) ili je čitav prostor prekriven jagorčevinom (na stotine hiljada biljaka)?

Počnite da proučavate cvetove jedan po jedan. Pogledajte cvet i zapišite da li pojedinačna biljka koju posmatrate ima L-oblik ili S-oblik. Zapamtite odakle ste krenuli i idite korak dalje od svake posmatrane jagorčevine kako biste izbegli pregledanje iste biljke više puta. Nastavite dok ne pregledate 100 cvetova. Ukoliko na datom mestu nema mnogo biljaka, ne brinite; samo dodajte komentar u upitnik navodeći da nema više biljaka. Ova informacija će nam puno pomoći pri analizi.

Ako je nekoliko ljudi krenulo sa vama u potragu, podelite prostor među sobom pri posmatranju cvetova. Jedna osoba može da krene iz jednog ugla, druga iz drugog; pre nego što počnete, dogovorite se oko razdelne linije koju nećete prelaziti. Na primer: „Ja ću pregledati levo od onog kamena, a ti pregledaj desno od kamena”. Ako ste u potragu krenuli u većoj grupi, podelite se u manje grupe i svakoj grupi dodelite prostor koji će posmatrati. Jedna osoba može da ostane da popunjava obrazac, na primer, da stoji u sredini i zapisuje rezultate. Učesnici uzvikuju koji tip cveta (S-oblik ili L-oblik) su pronašli, a jedna osoba zapisuje rezultate za čitavu grupu.

Potruga za jagorčevinom Photo: Kaarel Kaisel

TEADUSE TIPPKESKUS
ECOLCHANGE
CENTRE OF EXCELLENCE

Euroopa Liit
Euroopa

Eesti
tuleviku heak

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

